

Investor: Murillo sp. z o.o. 58-352 Rybnica Leśna 56

***Výpis ze Zprávy o vlivu na prostředí záměru „Těžba ložiska
melafyru „Rybnica I” ve vesnici Rybnica Leśna
obec Mieroszów okres Walbrzych”, zpracované pro přeshraniční
řízení***

Zpracoval:

Mgr. Mirosław Okińczyc

Ve Wroclavi, prosinec 2010

TOC

1. Podklad pro zpracování

Podkladem této zprávy je rozhodnutí Primátora Mieroszowa ze dne 15 listopadu 2010, kterým byla stanovena povinnost provést řízení ve věci přeshraničního vlivu na životní prostředí záměru, který spočívá v těžbě ložiska melafyru „Rybnica I” ve vesnici Rybnica Lesna na pozemcích 342/188, 348/200, 312/187, 314/199, 187/22 v obci Mieroszów, okres Wałbrzych. Základem tohoto rozhodnutí byl dopis Ministerstva životního prostředí České republiky do Generálního ředitele ochrany životního prostředí ze dne 15.9.2010, který obsahoval žádost o zahájení postupu ve věci přeshraničního hodnocení vlivu na životní prostředí pro výše uvedený záměr. Tento dopis, včetně žádosti Generálního ředitele ochrany životního prostředí ze dne 27 října 2010 o prozkoumání platnosti provedení přeshraničního řízení, byl následně zaslán do Primátora Mieroszowa, který vydal toto rozhodnutí.

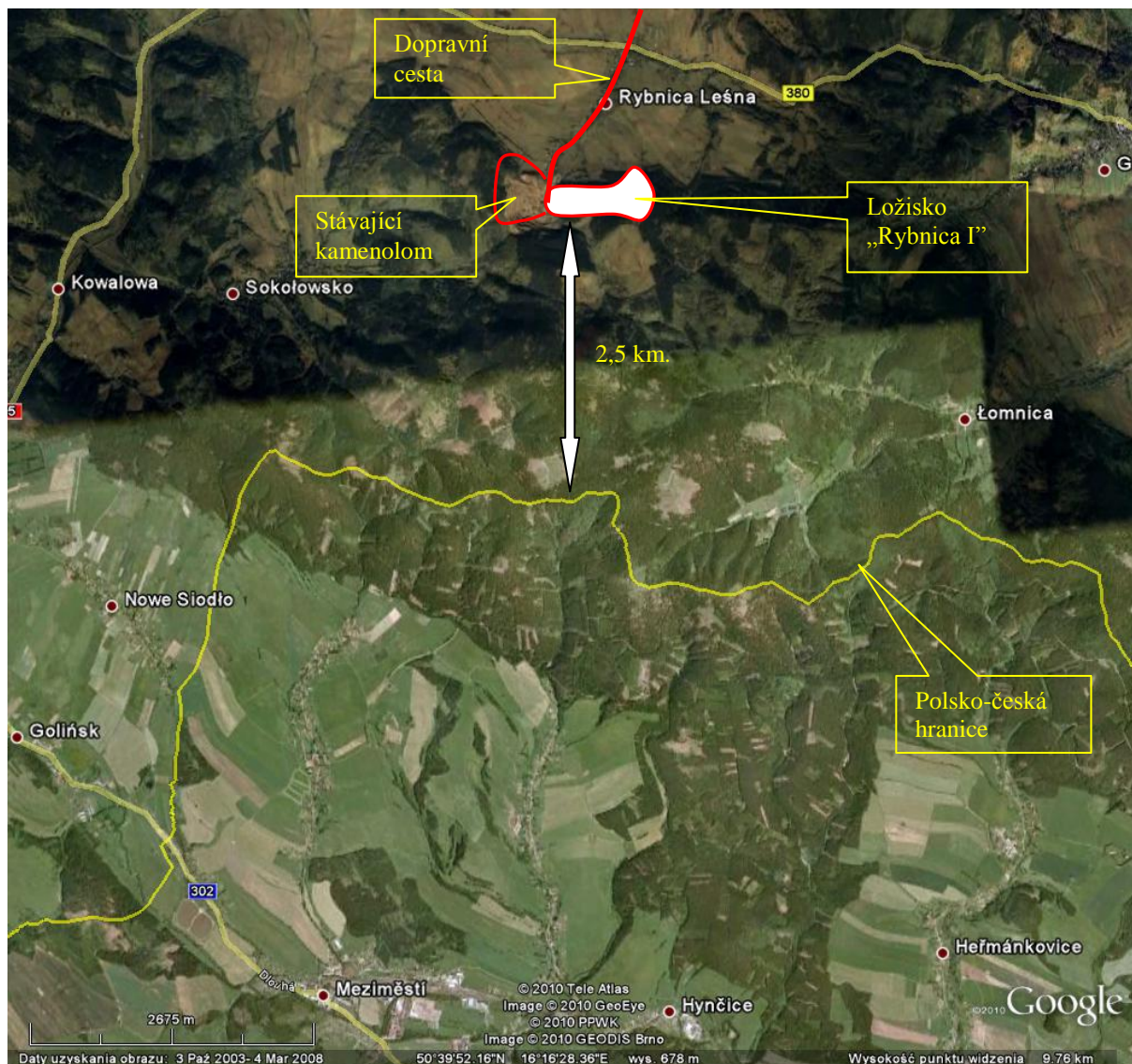
Je třeba si při tom všimnout, že:

- v období zpracovávání Informačního listu investičního záměru, po obdržení posudku Regionálního ředitele ochrany životního prostředí ve Wroclavi a Okresního hygienika ve Wałbrzychu, projednávající orgán – Primátor Mieroszowa vydal dne 12 června rozhodnutí, ve kterém vyloučil přeshraniční vliv na životní prostředí,
- v dopisu Ministra životního prostředí České republiky nebyly uvedeny žádné konkrétní předpoklady pro provedení řízení ve věci přeshraničního vlivu, takové předpoklady nejsou také v dopisu Generálního ředitele ochrany životního prostředí a také v samotném rozhodnutí Primátora Mieroszowa,
- Konvence o posuzování vlivů na životní prostředí v přeshraničním kontextu, uzavřena v Espoo dne 25 února 1991, které signatářem je také Polsko, v příloze I stanoví výkazy druhů činností, které mohou podléhat postupu spojenému s přeshraničním vlivem. Tento výkaz neobsahuje povrchové doly skalních hornin.

2. Popis záměru

Administrativně, ložisko melafyru „Rybnica I” patří pod východní část obce Mieroszów, poblíž hranice s obcí Głuszycy (okres Wałbrzych, dolnoslezské vojvodství). Ložisko se nachází v severní části pásma Gór Suchych, které jsou součástí Gór Kamiennych, ve výšce od 760 do 866 m nad mořem. Zaujímá plochu 30,28 ha a zahrnuje vrcholové části hřebene o názvu Klin.

Většinu povrchu ložiska „Rybnica I” tvoří lesní plochy Lesní správy Wałbrzych. V jižní části ložiska se vyskytují louky 4. a 5. třídy, které se nachází v kompetencích investora. Poblíž se nachází činný kamenolom melafyru „Rybnica Leśna”, který patří KSS „Bartnica” Sp. z o.o., a horská chata „Andrzejówka”. Doprava hotového kameniva bude prováděna pomocí automobilového parku do nakládací stanice Wałbrzych Główny, stejně jako ze stávajícího kamenolomu.

Obr. 1 Umístění ložiska „Rybnica I”.

Ložisko „Rybnica I” se nachází v mezích následujících chráněných oblastí:

1. Ochranná zóna Chráněné oblasti Walbrzyskich Sudet
2. Oblast Natura 2000 „Góry Kamienne”, označení PLH020038
3. Zvláštní oblast ochrany ptáků Natura 2000 „Sudety Walbrzysko-Kamiennogórskie”, označení PLB020010.

Případné zahájení těžby melafyru na ložisku „Rybnica I” je v souladu s místními územními plány, platnými na tomto území.

Postup zpřístupnění ložiska bude obsahovat:

- kácení stromů,
- odstranění půdní vrstvy a skrývky, navrstvení v 1. etapě na kupách, umístěných podél jihovýchodní hranice dobývacího prostoru, na bývalém lesním území, a následně ve vytvořeném dobývacím prostoru

Kácení stromů bude provádět odborná firma, získané tímto způsobem dřevo bude předáno Lesní správě Walbrzych.

Předpokládá se, že roční těžba umožní vytvoření 575 tis. tun drceného kameniva. Těžba ložiska melafyru bude prováděna povrchově s využitím výbušnin (cca. jedenkrát každých 7-10 dnů, při koordinaci s provozem stávajícího kamenolomu). Ložisko bude dobýváno stěnovým systémem, svahově. Cílově se předpokládá vytvoření šesti dobývacích pater o výšce od 15 až do 20 m.

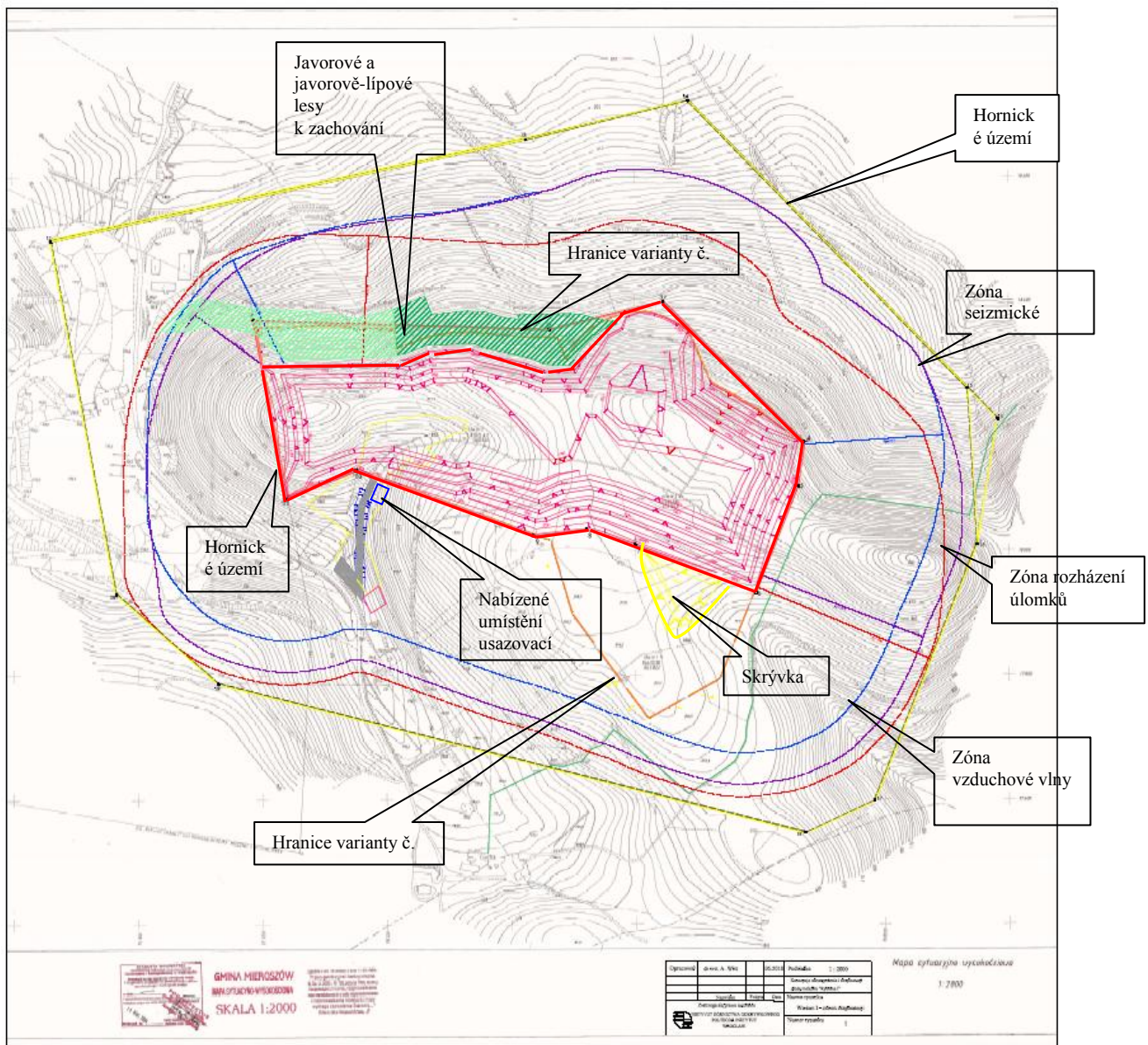
V lomu bude využita doprava pásovými dopravníky v dobývacím prostoru. Soustava pojízdných pásových dopravníků a mobilní hrubý drtič umožní provádění nakládky z výsypky přímo do hrubého drtiče. Těžba po hrubém zdrcení bude přenesena pásovými dopravníky do představitelné úpravny. Účelem nabízeného řešení je odstranění spalovacích zařízení z dobývacího prostoru pro omezení emise spalin a hluku do životního prostředí.

Srážkové vody před odvedením do potoku Rybna budou očištěné v retenční a usazovací nádrži, umístěné u příjezdové komunikace do ložiska.

Důl bude napájen elektrickým kabelovým vedením, a dodávky vody budou prováděny cisternovými vozy.

Investor představil dvě varianty záměru, které se liší tím, že varianta č. 1 vylučuje z těžby území na Louce pod Klinem na straně horské chaty „Andrzejówka”, a varianta č. 2 předpokládá dobývání na celé ploše ložiska. Autoři zprávy nabídli úpravu varianty č. 1, která spočívá ve vyloučení z těžby také severní části ložiska, kde na strmé stráni vyskytuje se vzácné, prioritní prostředí javorového a javorově-lipových lesů.

Obr. 2 Varianta č. 1a - preferovaná

3. Environmentální podmínky

Ložisko „Rybnica I” nachází se v oblasti pásma Gór Suchych mezi vrcholy Bukowiec, Klin, Gomólnik a Jeleniec. Mocnost ložiska se vyznačuje velkým kolísáním. Pohybuje se od 0,0 m u výchozů nerostné suroviny až do 98,0 m, při průměru 61,5 m pro celé ložisko. U výchozu nerostné suroviny mocnost klesá.

Ložisko melafyru „Rybnica I” patří do 1. skupiny nejvzácnějších ložisek. Na Dolném Slezsku se nachází 10 z 13 domácích ložisek melafyrů.

Hledání rudy uranové, které se konalo na tomto území v období 1948-73 dalo negativní výsledek. Zjištěno, že výlevné horniny Gor Kamiennych, do kterých patří melafyry z okolí Rybnicy Leśné vůbec neobsahují větší množství uranu, proto nejsou předpoklady k tvrzení, že melafyr se vyskytuje spolu s uranovou rudou. Potvrzují to radiometrická měření, provedená v roce 2006 Státní agenturou atomistiky na území ložiska „Rybnica I”.

Půdní podloží na uvedeném území tvoří hlavně skalní zvětralina. Na této bázi se vytvořily 2 podstatné druhy půd: hnědozem na svazích a vrchních částech a bělice v nížinách. Nejvíce je tady jílovitohlinitých, mírně a hrubě štěrkovitých půd, nacházejících se povrchově a mírně hluboce.

Území ložiska „Rybnica I” nachází se v povodí druhé třídy řeky Bystrzyca (levý přítok Odry). Voda je odstraněna z území potokem Rybna a drobnými vodními toky, jeho pravými přítoky a potokem Złota Woda (Łomniczanka) a jeho levými přítoky. Přes horu Klin vede vodní předěl 3. třídy, který rozděluje povodí obou potoků. Poblíž ložiska, směrem na jihozápad, vede vodní předěl 2. třídy mezi povodí Bystrzyce a Scinawky.

Na území samotného ložiska nevyskytují se stálé povrchové toky a také nádrže otevřených vod. Potok Rybna teče podél obecní silnice horská chata „Andrzejówka” - Rybnica Leśna. Chybí také stálá vodonosná hladina, proto hydrogeologické podmínky těžby ložiska jsou velice výhodné. Vodu v této oblasti lze získat pouze z drenážní jímky (stékající srážkové vody v mělké povrchové suti), kterých kapacita je poměrně malá.

Oblast, ve které se nachází ložisko „Rybnica I” vyznačuje se mírným podnebím s oceánskými vlastnostmi a ve velké míře záleží na výšce nad mořem. Charakteristické je tady velké kolísání teplot, intenzivní srážky a poměrně silný vítr. Jedná se o přechodný region mezi drsným podnebím Krkonoš a mírným podnebím Klodzké kotliny.

Průzkumy znečištění vzduchu prováděné Krajským inspektorátem ochrany životního prostředí neprokázaly překročení na uvedeném území nejvyšších přípustných hodnot v rámci oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a jemného prachu.

Akustické prostředí kolem navrhovaného investičního záměru je momentálně tvořeno činným dolem melafyru „Rybnica Leśna”.

Hladinu hluku v okolí zástavby Rybnicy Leśné tvoří hlavně automobilový provoz spojený s činností tohoto dolu. V rámci této Zprávy bylo provedeno měření hluku od automobilové dopravy výše uvedeného dolu. Provedené měření prokázalo, že hladina hluku emitovaného vozidly se pohybuje v rozmezí 58...60 dB.

V oblasti ložiska „Rybnica I” bylo zjištěno vyskytování 18 chráněných druhů rostlin, při čemž na území určeném pro těžbu nevyskytují se přísně chráněné rostliny, a částečně chráněné se vyskytují nečetné.

V oblasti plánované těžby melafyru vyskytují se nečetné a na malé ploše také chráněné habitaty. Patří k nim:

- horské trojštětové louky, extenzivně využívané (plocha cca. 1,2 ha včetně příjezdové komunikace a prostorem navrhované retenční a usazovací nádrže)
- skalní stěny a křemičité skalní útesy se společenstvími *Androsacetalia vandelli*) o ploše cca. 10 m².

Ohrožený bude také habitat *horských a porýčnických bylin* u navrhované příjezdové komunikaci do ložiska na ploše cca. 0,07. Jedná se o setiny procent těchto habitatů vyskytujících se na území lokality Natura 2000 „Góry Kamienne”.

Provedená územní inventarizace ptáků prokázala, že na území a v sousedství plánovaného záměru vyskytují se vzácná líníště ptáků lesních a lučních prostředí.

Na území ložiska zjištěno následující stanoviště ptáků:

- čečetky *Carduelis flammea* – 1 stanoviště na jihovýchodním okraji ložiska
- sluky lesní *Scolopax rusticola* – 2 stanoviště, při čemž jedno na jihovýchodním okraji ložiska, druhé na místě, kde se plánuje zahájení těžby.
- křivky obecní *Loxia curvirostra* – 1 stanoviště v severní části ložiska
- ořešníku *Nucifraga caryocatactes* – 1 stanoviště v severní části ložiska

Nejbližší stanoviště ptáků z 1. Přílohy Ptačí Směrnice se nachází na východní straně od hranice ložiska (na této straně bude těžba prováděna za cca. 30 let), jedná se o:

- kulíška *Glaucidium passerinum* – 1 stanoviště
- datle černého *Dryocopus martius* – 1 stanoviště.

Navíc u příjezdové komunikace do ložiska se nachází 2-3 stanoviště chřástale *Crex crex*.

Poblíž hranice ložiska na východní straně (těžba za 25 – 30 let) nachází se stanoviště krahujce *Accipiter nisus*.

Na tomto území zjištěno jen několik druhů savců. K větším savcům vyskytujícím se na hoře Klin patří muflon *Ovis aries musimon*, cizí druh (pochází z Korsiky a Sardinie), byl přivezen do Polska v 19. století a osídlil Sudety a jejich pohoří. Nebylo zjištěno vyskytování se denních skryší netopýrů. Pozdní vyskytování se netopýrů na tomto území, dokonce i hodinu po západu slunce poukazuje, že toto území je využíváno netopýry hlavně jako krmné místo.

Na uvedeném území nevyskytují se téměř žádní obojživelníci a plazi. Zjištěno jen nečetné výskyty 5 druhů.

Území Gór Kamiennych je zajímavé z hlediska vyskytujícího se tady hmyzu. Za zdůraznění stojí zejména různorodost vřetenuškovitých (*Zygaenidae*), kterých zjištěno doposud 10 druhů (na 19 druhů známých v Polsku), a výskyt dvou dalších je velice pravděpodobný. Spolu s modráskovitými (*Lycaenidae*) patří do lučního hmyzu. Samotné území ložiska, porostlé smrkovým lesem, je poměrně málo atraktivní pro druhy hmyzu, které se vyskytují na dolejších loukách.

4. Potenciální vliv na životní prostředí

4.1. Etapa zpřístupnění ložiska

Etapa zpřístupnění ložiska, kromě pokračujících úprav povrchu území určeného k těžbě nebude mít podstatný vliv na abiotické prostředí. Neohrožuje stávající vodní vztahy a nepůsobí znečištění vody.

Provedené výpočty prokázaly, že ve fázi zpřístupňování ložiska nebudou překročené nejvyšší povolené normy v oblasti koncentrací látek mimo důlní území (jemný prach, oxidy dusnaté). Ostatní znečištění budou na poměrně nízké úrovni. Je třeba si všimnout, že pokud práce spojené se zpřístupněním ložiska budeme považovat za totožné s pracemi „etapy výstavby“, vzniklé jejich následkem koncentrace znečištění nepodléhají normám dle zákona.

Hluk spojený s odstraněním skryvky bude jen místní. Vzdálenost od nejbližšího obytného území činí cca. 350 m (hospodářská výstavba Rybnicy Leśné č. 33). Proto obyvatelé nebudou cítit akustické nepohodlí spojeno s těmito pracemi. V době provozu strojů maximální dosah působení hluku o úrovni $L_A = 60$ dB, který může být vnímán jako obtížný, činí cca. 70 m.

V zóně přímého působení záměru nachází se dvě přírodní sídliště, v tom žádné prioritního významu. V etapě zpřístupňování ložiska bude nevratně zničen habitat „skalní stěny a křemičité skalní útesy se společenstvími *Androsacetalia vandelli*“ o ploše cca. 10 m² (0,04%

vzhledem k ploše tohoto habitatu na území lokality Natura 2000 „Góry Kamienne“), a malá část habitatu „horských trojštětových luk“ o ploše cca. 1,2 ha (0,08%). Ohrožený bude také habitat „horské a poříční byliny“ u navrhované příjezdové komunikaci do ložiska na ploše cca. 0,07 ha (0,06%).

Postup zpřístupnění ložiska bude uplatňován cca. 30 let, vzhledem k tomu vliv na ptáky bude složitý a bude se vyskytovat s různou intenzitou v jednotlivých letech. Kácení stromů bude prováděno mimo líhňové období: od 15 srpna do 30 března.

Podle platné inventarizace na území ložiska se nenachází hnízdiště druhů ptáků z 1. Přílohy Ptačí směrnice. Nejbližší stanoviště ptáků z 1. Přílohy se nachází na východní straně od hranice ložiska (na této straně bude těžba prováděna za cca. 30 let), jedná se o:

- kulíška *Glaucidium passerinum* – 1 stanoviště
- datle černého *Dryocopus martius* – 1 stanoviště.

Navíc u příjezdové komunikace do ložiska se nachází 2-3 stanoviště chřástale *Crex crex*.

Lze předpokládat, že tyto stanoviště budou podléhat postupnému zániku, a uvedené ptáky se přestěhují na území vzdálené od navrhovaného kamenolomu.

Protože automobilový provoz bude prováděn pouze navrhovanou příjezdovou komunikací do obecní silnice Rybnica Leśna – „Andrzejówka“, nepředpokládá se významný vliv na stanoviště ptáků následkem plašení, umístěné v oblasti Louky pod Klinem, Hory Gomulnik, Hory Turzyniec, a také na severních svazích Hory Klin, kde existují stanoviště různých druhů ptáků, přes negativní působení stávajícího kamenolomu „Rybnica Leśna“, a lidských sídlišť obce Rybnica Leśna. Závěrem je třeba zdůraznit, že negativní vliv na ptáky v době zpřístupňování ložiska bude postřehnutelný, ale na přípustné úrovni.

Vliv na savce (včetně netopýru), obojživelníky, plazy a bezobratlé, vzhledem k jejich rozmístění hlavně mimo území plánované těžby bude na nízké, povolené úrovni.

Oblast Natura 2000 „Góry Kamienne“ , (PLH020038)

Území plánované těžby melafyru je poměrně málo vzácnou a malou částí uvedené lokality Natura 2000; podstatně vzácnější sídliště se nachází v její bližším a vzdálenějším sousedství. Hodnotí se, že negativní vliv na lokalitu Natura 2000 a účely pro které byla vytvořena, není podstatný.

Zvláštní oblast ochrany ptáků Natura 2000 „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” (PLB020010)

Etapa zpřístupňování ložiska, vzhledem k prováděnému kácení stromů mimo líhňové období, nebude přispívat k fyzickému zániku ptáků. Nicméně bude působit postupnou likvidaci jejich habitatů, vyskytujících se v oblasti dalších částí ložiska. Jak vyplývá z provedené inventarizace, vrcholní částí masívu Hory Klin nejsou příliš četně osídleny ptáky, což je opodstatněno nepříznivým, degenerovaným prostředím. Podle popisu lokality Natura 2000, toto území je „důležitým líhništěm pro mnohé vzácné a mizející druhy ptáku, zejména spojené s lesy a extenzivně využívanými loukami. Zvláštní pozornost si zaslouží četné populace výra (*Bubo bubo*), kulíška (*Glaucidium passerinum*), žluny šedé (*Picus canus*), a také čápa černého (*Ciconia nigra*), sýče rousného (*Aegolius funereus*), chřástala (*Crex crex*) a ůhýka (*Lanius collurio*).”

Jmenované druhy ptáků nevyskytují se na území ložiska „Rybnica I”, nevyskytují se také jiné druhy ptáků uvedené v 1. Příloze Ptačí směrnice. Zahájení prací při zpřístupnění ložiska může působit změnu umístění habitatů některých ptáku, nacházejících se poblíž příjezdové komunikace do ložiska a hranic ložiska, následkem plašení. Hodnotí se však, že negativní vlivy v etapě zpřístupňování ložiska nebudou podstatné.

4.2. Etapa běžného provozu

V etapě provozu budou následovat velké úpravy povrchu vzhledem k zvětšujícímu se povrchově a hloubkově důlnímu dílu až k úplnému zahrnutí ložiska určeného k těžbě (cca. 22,6 ha). Hloubkový způsob těžby působí, že důlní dílo nebude viditelné z okolního území, stejně jako není vidět vnitřek kráteru vulkánu z dolejších částí.

Emise prachu z území plánovaného dolu nebude působit překročení povolených norem zaprášení v životním prostředí. Členitost terénu bude zabraňovat rozšiřování prachu z dolu. Způsob organizace práce, a také volba strojů a zařízení (mokrý drcení) budou mít vliv na omezení emise prachu

Emise prachu působena automobilovým provozem na zaprášené komunikaci bude působit zvětšení zaprášení vzduchu poblíž silnice, a pásu o malé šířce (řady 20 – 30 m) mohou se vyskytovat koncentrace prachu vyšší, než dle platných standardů kvality ovzduší. Skutečná koncentrace prachu a šířka pásu, ve kterém se objeví překročení povolených norem, záleží na mnohých faktorech, spojených jak s meteorologickými podmínkami (srážky, teplota, směr a síla větru), tak s podmínkami automobilového provozu (rychlost) a stavem silnice.

Provedené výpočty prokázaly, že dosah hluku o úrovni nad $L_{AeqD} = 55$ dB v denní době ze zdrojů umístěných na území Podniku bude v mezích Podniku. Navíc bylo vypočteno, že růst úrovně hluku podél dopravní komunikace do Wałbrzychu může stoupnout o cca. 1 dB.

Důlní vody odváděné z důlního díla do potoku Rybna budou čištěné v osazovací nádrži. Bude tady následovat usazování minerální frakce, a také zadržení plovoucí frakce, včetně případných znečištění ropnými látkami. Proto je třeba posoudit, že povrchové vody jsou dostatečně chráněné proti znečištění.

Během provozu vlivy na přírodní habitaty budou pouze nepřímé, protože habitaty, nacházející se na území ložiska budou postupně ničené už v etapě zpřístupňování ložiska, včetně habitatů druhů vyskytujících se tady rostlin a hub. Vliv může spočívat v určitém snížení vlhkosti habitatů umístěných pod hranicí důlního díla následkem zmenšení množství vody stékající směrem k habitatům z důvodu zmenšení napájecí plochy.

Těžba ložiska bude spojena s akustickým a světelným znečištěním a také se zaprášením. Bude se jednat o faktory odstrašující ptáky a zmenšující plochu jejich krmných míst a plochu vhodnou pro líhnutí. Je třeba předpokládat, že prakticky nebude existovat nebezpečí negativního vlivu záměru na ptáky spojené s ekosystémy tekoucích vod, které jsou zároveň bioindikátory tohoto prostředí. Jejich poměrně početný výskyt na území inventarizace ukazuje na dobrý ekologický stav a čistotu okolních toků. Při posuzování vlivu záměru je třeba zmínit možnosti a adaptační schopnosti ptáků, které – jak vyplývá ze zprávy – pořád se vyskytují poměrně četně, krmí se a hnízdí v sousedství stávajícího kamenolomu a přizpůsobují se hluku, osvětlení, provozu osob a vozidel. Samozřejmě to neznamená, že záměr bude neškodný, ale organismy jsou schopné přizpůsobit se mnohým stresujícím situacím a jejich reakce jsou neadekvátně menší, než by se předpokládalo při intenzitě působících podnětů.

V závěru se konstatuje, že negativní vliv navrhovaného kamenolomu na ptáky bude postřehnutelný, ale na úrovni, kterou lze akceptovat.

Vliv na ostatní druhy živočichů bude nepřímý, a úroveň vlivu se odhaduje jako nízkou.

Lokality Natura 2000

Území navrhované těžby melafyru je poměrně málo vzácnou a malou částí obou lokalit Natura 2000; mnohem vzácnější habitaty se nachází v jeho bližším a vzdálenějším sousedství a podstatná většina habitatů a krmných míst ptáků se nachází mimo dobývací prostor. S ohledem na charakter záměru, spočívající v postupném obsazování plochy, je šance na samostatné přestěhování se ptáků, které momentálně mají své habitaty v mezích navrhovaného důlního území, nebo v jeho přímém sousedství do okolního terénu. Tento námět je zdůvodněn skutečností existence poměrně bohaté avifauny v okolí dolu Rybnica Leśna, jenž je v provozu už dlouhá léta.

Samotná těžba melafyru nebude působit přímý vliv na přírodní habitaty, protože ty, které se nachází na území ložiska, budou zničeny v etapě zpřístupňování ložiska.

Závěrem se stvrzuje, že předpokládaný negativní vliv navrhovaného kamenolomu melafyru na ložisku „Rybnica I” (s ohledem na kumulaci s aktuálním vlivem stávajícího kamenolomu na ložisku „Rybnica Leśna”) za účelem ochrany lokalit Natura 2000 „Góry Kamienne” a „Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie” nebude podstatný.

Vliv provozu neporuší celistvost území, chápanou jako soudržnost strukturálních a funkčních faktorů, které podmiňují rovnovážné trvání populace druhů a přírodních habitatů. Vliv na ekologický koridor, chápaný jako tah zalesněného území Hor Kamiennych a Suchych v Polsku a Javoří hory v ČR, kterého šířka je měřena podél poledníku, bude poměrně malý; jeho šířka bude zmenšena maximálně o 2-3%, což nebude mít podstatný negativní vliv na migraci organismů.

5. Předpokládaný vliv na životní prostředí po ukončení provozu

Ukončení provozu je spojeno s cílovou rekultivací území po provozu. Činnosti spojené s rekultivací měly by být prováděny průběžně během provozních prací. Do těch činností je třeba zařadit:

- přizpůsobení reliéfu důlního díla k budoucímu využití území jako třeba lesní plochy s jezírky
- hromadění humusu a skrývky pro obnovení půdní vrstvy na bermách kamenolomu.

Tak tedy rekultivační práce po ukončení provozu nebudou vycházet mimo důlní území. Obtížnosti, spojené s přemísťováním zemních hmot budou omezené na důlní dílo po provozu. Vzniklé důlní dílo, i přes předpokládané rekultivační práce, zůstane trvalou součástí krajiny. Po likvidaci podniku, důlní dílo, stejně jako mnohé staré, bývalé německé lomy v Sudetech, může se stát turistickým objektem vzhledem k specifické flóře, fauně a geologickým jevům. Na území důlního díla nejpravděpodobněji se budou znovu vytvářet původní skalní skupiny květinových rostlin a zároveň bude umožněno osídlení druhů lišejníků v mnohem větším rozsahu než v současnosti. V podstatě v starých důlních dílech výhodné podmínky nachází také obojživelníky, plazy a drobní bezobratlí.

6. Popis opatření snižujících škodlivý vliv na životní prostředí

6.1. V oblasti ochrany životního prostředí

Etapa zpřístupnění ložiska

- Kácení stromů bude prováděno mimo líhňové období: od 15 srpna do 30 března.
- Kácení hnízdových stromů bude prováděno při dozoru odborníka chiropterologa v období od 30 září do 30 prosince abychom zabránili náhodnému zabíjení netopýru, které využívají doupě a dutiny ve stromech pro letní úkryty, mj. reprodukčních kolonií.
- Vozidla dopravující skácené stromy mimo důlní území budou se pohybovat na stávající síti zemních silnic.
- Před odstraněním skrývky bude provedena inventarizace stanovišť chráněných rostlin, které následně, při dozoru zkušeného botanika budou přenášeny do jiných, nekolizních míst v mezích důlního terénu.
- Bude provedena rekultivace skrývky, která v první fázi provozu dolu bude nasypána na bývalém lesním území u jižní hranice ložiska.
- V bezpečné vzdálenosti od kamenolomu budou umístěny budky pro netopýry a líhňové budky pro ptáky

Etapa provozu lomu

- Pro osvětlení dolu budou použity lampy s nízkou emisí ultrafialového záření za účelem omezení lákání nočního hmyzu.
- Samotné osvětlení poblíž hranic ložiska bude omezeno za účelem zmenšení vlivu na noční ptáky.
- Srážkové vody hromaděné v retenční usazovací nádrži budou odváděny do Rybné takovým způsobem, aby nepůsobily prudké stoupání.
- V případě zjištění v rámci monitoringu negativního vlivu na sídliště javořin, Investor podnikne nezbytná opatření.

6.2. V oblasti ochrany vodního prostředí

- Bude provedena retenční a usazovací nádrž, ve které se budou usazovat minerální frakce, a budou zadrženy veškeré další plovoucí znečištění
- Budou opraveny stávající vodní jímky v oblasti Louky pod Klinem.

6.3. V oblasti ochrany krajiny

- Bude udržena dřevina podél hranic důlního díla.
- Časový rozvrh prací při zpřístupnění ložiska (odlesnění, odstranění skrývky) bude prováděn dle rytmu ročních potřeb spojených s postupem dobývacích prací. Umožní to dlouhodobé udržení přírodní krajiny v těch součástech ložiska, které budou dobývané v pozdějších etapách.

6.4. V oblasti ochrany proti hluku a ochrany vzduchu

- Práce spojené s použitím hlučných strojů v lomu budou uspořádány tak, aby nedocházelo k jejich kumulaci.

- Práce spojené s použitím výbušnin budou koordinované s pracemi dolu „Rybnica Leśna”
- Bude provedeno školení pro řidiče nákladových vozidel, které dopravují těžbu z hlediska techniky jízdy umožňující omezení emise hluku (povolená rychlost 40 km/h)
- Oba subjekty dobývající melafyr budou zavázány udržet v náležitém technickém stavu obecní silnici určenou k dopravě těžby.
- Za účelem omezení prášení na území úpravny, postup drcení těžby do frakcí bude hermetizován a technologické cesty budou postřikované vodou.

7. Monitoring

7.1. Etapa zpřístupnění ložiska

Rostlinstvo

V této etapě bude se sledovat stanoviště druhů zákonem chráněných rostlin za účelem podniknutí opatření pro jejich přestěhování. Navíc bude zpracován výchozí popis sídlišť horských javořin u severní hranice navrhovaného ve variantě Ia důlního území, včetně plánování přestavby dřevin.

Netopýry

Je plánován stálý dozor odborníků během prací spojených s odstraněním dřevin, zejména s dutinami.

7.2. Etapa dobývání ložiska

Rostlinstvo

Bude nezbytné provádění monitoringu stavu populací přestěhovaných druhů chráněných rostlin jednou za rok během prvních pěti let od zahájení zpřístupňování ložiska na důlním území. Po dobu minimálně 10 let od zahájení těžby bude prováděn monitoring sídlišť javořiny a javorově-lipových lesů na strmých svazích na severní straně navrhovaného kamenolomu, za účelem stanovení, zda následují podstatně změny spojené se zvětšením vlhkosti sídliště. Navíc, předpokládá se monitoring nelesních společenstev na Louce pod Klinem., který by měl být prováděn během prvních třech let.

Netopýry

Doporučuje se provádět minimálně tříletý monitoring osídlení budek. Monitoring je třeba zahájit rok po umístění budek a provádět v srpnu.

Hluk

Vzhledem k charakteru Podniku (nepřetržité změny členitosti terénu, umístění zdrojů hluku), každou změnu druhů, množství a umístění podstatných zdrojů hluku mělo by doprovázet

provedení měření úrovně hluku za účelem ověření dodržení povolených úrovní hluku na chráněném území. Současně je třeba provádět kontrolní měření přímo po uvedení investičního záměru do provozu v prvním roce provozu.

8. Potíže při zpracování zprávy

Potíže při zpracování zprávy, jako vždy v případě záměru prováděných na chráněných územích v rámci lokalit Natura 2000, jsou spojené přede vším s hodnocením vlivu na životní prostředí a zejména na jeho pohyblivé součásti – zvířata. Dlouhodobá činnost kamenolomu na ložisku „Rybnica Leśna” působila jisté přizpůsobení světa živočichů k vlivům, které působí, a také vlivům působeným cestovním ruchem v oblasti horské chaty „Andrzejówka”. Chybí tedy jisté prognostické metody tykající se chování světa živočichů zejména, že druhy migrují samostatně s různou intenzitou, tyká se to zejména drobných ptáků, které mohou měnit hnízdiště dokonce během jednoho líného období.

9. Závěr

Uvedený investiční záměr, spočívající v zahájení těžby melafyru na ložisku „Rybnica I” přes umístění na chráněného území v rámci sítě Natura 2000, a v mezích ochranné zóny Krajinného parku Wałbrzyských Sudet, může být zahájen bez působení podstatných škod pro životní prostředí, za podmínky realizace navrhované autory Zprávy varianty Ia, a zohlednění připomínek a závěrů obsažených ve Zprávě. Z žádného hlediska navrhování melafyrový důl nebude působit žádný negativní vliv na životní prostředí nacházející se na druhé straně státní hranice, na území České republiky. Jak je uvedeno na obr. 1 vzdálenost navrhovaného kamenolomu od státní hranice činí cca. 2,5 km a je od ní oddělen horskými masívy, vyššími než Hora Klin, který má být předmětem těžby. Podstatný vliv na prostředí je omezen na navrhované důlní území. Dokonce i kumulovaný vliv navrhovaného melafyrového dolu na ložisku „Rybnica I” se stávajícím dolem na ložisku „Rybnica Leśna” nebude působit překročení povolených prostředních standardů v jejím okolí. Závěrem: nejsou jakékoliv předpoklady pro účelnost přeshraničního řízení.